

*Mi a teendő veszélyes anyagokkal
kapcsolatos súlyos baleset esetén?*

Sárvár Város Önkormányzata

LAKOSSÁGI TÁJÉKOZTATÓ KIADVÁNYA

A kiadvány az Ön tájékoztatását szolgálja:

- a környezetében működő veszélyes anyaggal foglalkozó üzetről,
- a veszélyes tevékenységekről és a lehetséges súlyos balesetekről
- a bekövetkezett veszélyes anyaggal kapcsolatos súlyos baleset elleni védekezés szabályairól

Készítette:

Vas Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály

Sárvár Város Önkormányzata és a Sárvári Katasztrófavédelmi Kirendeltség közreműködésével

Tisztelt Sárváriak!

Az emberiség évtizedek óta együtt él a különböző veszélyeztető tényezőkkel, valamint azok hatásaival. Mint minden élőlény, így az ember is veszélyes fenyegetések sokaságának van kitéve, azonban meg kell tanulnunk együtt élni ezekkel a veszélyekkel, és megtalálni a megelőzés legjobb eszközeit. A veszélyhelyzetek felszámolásában közreműködő szervek kötelessége, hogy megismertessék a lakossággal a környezetükben bekövetkező veszélyhelyzeteket és felkészítsék őket az ellenük való védekezés lehetőségeire és az irányadó magatartási szabályokra.

Sárvár város közigazgatási területén található a Taravis Baromfi és Élelmiszeripari Kft., mint küszöbérték alatti veszélyes üzem, melynek területén számos olyan veszélyes anyagot használnak fel, melyek – főként az üzem környezetében élő – lakosságra veszélyt jelenthetnek. A biztonsági előírások betartása ellenére is előfordulhatnak ipari balesetek, melyek veszélyhelyzetet idézhetnek elő. A lakosság számára fontos tudnivalókat, ismereteket foglalja magában ez a tájékoztató és felkészítő anyag.

Kérem Önöket, hogy a kiadványban szereplő információkat, védekezési lehetőségeket figyelmesen olvassák el, hiszen veszélyhelyzetben csak mindezen információk pontos ismeretével rendelkezők tudnak pánikmentesen és helyesen cselekedni, illetve másoknak segítséget nyújtani.

Veszélyhelyzetben a legfontosabb a nyugodt, fegyelmezett magatartás!

*Kondora István
polgármester*

MEGELŐZÉS + TÁJÉKOZTATÁS = BIZTONSÁG

A veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem bemutatása

A veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem / küszöbérték alatti üzem neve, székhelye:

Taravis Baromfi és Élelmiszeripari Kft.
(9600 Sárvár, Rábasömjéni út 129.)

A tájékoztatásért felelős személy neve, beosztása, elérhetősége:

Szabó Ákos ügyvezető
Agócs Gábor biztonsági vezető
Telefon: +36-95-520-404
Email: titkarsag@taravis.hu
Web: www.gallus.hu

A telephely besorolása:

A Taravis Baromfi és Élelmiszeripari Kft. (a továbbiakban: Taravis Kft.) (9600 Sárvár, Rábasömjéni út 129.) a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény IV. fejezete alapján küszöbérték alatti üzemnek minősül. A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet alapján Súlyos Káresemény Elhárítási Terv készítésére kötelezett. A tervben a Taravis Kft. a rendelkezésére álló erők és eszközök figyelembevételével határozta meg a kárelhárítási és mentési tevékenységet. Az üzemeltető a biztonságos üzemeltetés érdekében 0-24 órában biztonsági központot működtet, ahol a telephely technológia és a védelmi rendszereinek a jelzései kerülnek feldolgozásra. A kárelhárítási és mentési feladatok érdekében kialakított védelmi szervezet minden szükséges eszközzel fel van szerelve ahhoz, hogy a lehető leggyorsabban és hatékonyan tudjon beavatkozni.

A veszélyes tevékenység és a lehetséges veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek

A Taravis Kft. sárvári üzeme húscsirke feldolgozással foglalkozik. A telephelyen folytatott tevékenység az állatok vágásától konyhakész állapotig való feldolgozásig és hűtött, mélyhűtött tárolására és fagyasztására terjed ki.

A telephelyen elsődleges **hűtőközegként** mindösszesen **5,9 tonna vízmentes ammóniát** alkalmaznak. A hűtőrendszer működése folyamatosan felügyelt. Kockázatot a hűtőrendszer valamely elemének sérülése következtében a környezetbe jutó cseppfolyós vagy gáznemű hűtőközeg jelent, amely veszélyeztetheti a telephely környezetében lévő lakosságot.

Vízmentes ammónia

Címkézés a 1272/2008/EK rendelet szerint [CLP]

Veszélyt jelző piktogramok (CLP)

:

GHS04

GHS05

GHS06

GHS09

Figyelmeztetés (CLP)

: Veszély

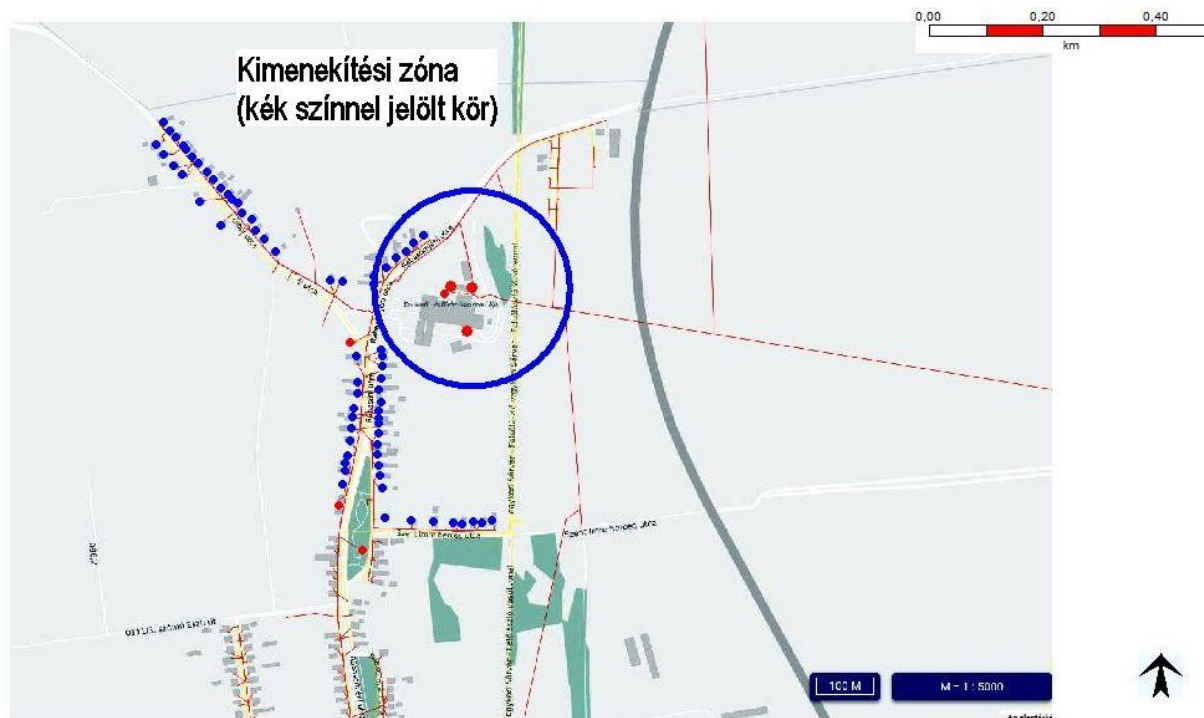
Figyelmeztető mondatok (CLP)

: H221 - Tűzveszélyes gáz.
H280 - Nyomás alatt lévő gázt tartalmaz; hő hatására robbanhat.
H314 - Súlyos égési sérülést és szemkárosodást okoz.
H331 - Belélegezve mérgező.
H410 - Nagyon mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.
EUH071 - Maró hatású a légutakra.

Az ammónia színtelen, szúrós szagú gáz. Tűzveszélyes, a nyomás alatt lévő gáz robbanhat. Könnyebb a levegőnél. Vízben jól oldódik. Folyadék halmazállapotban gyors párolgása miatt fagyási sérülést okozhat. Maró hatású a szemre, a bőrre és a légzőszerv rendszerre. Belélegezve égő érzés, erős köhögés, torokfájás, nehézlégzés, légszomj alakulhat ki. Nagy koncentrációjú gáz belélegzése hirtelen blokkolhatja a légzést. Bőrre, szemre kerülve vörösség, fájdalom, súlyos égési-fagyási sérülések, hólyagok keletkezhetnek.

A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek kialakulása, a károsító hatások lehetséges területi eloszlása:

A **kimenekítési zóna**, amelyet súlyos baleset vagy esemény bekövetkezésekor el kell hagyni, az ammónia tartálytól mért 175 méteres sugarú kör által fedett területre terjed ki.

Az üzem területén további veszélyforrás a **2,45 tonna PB gázt tartalmazó 5 köbméteres névleges térfogatú fogyasztói tartály** sérülése kapcsán fellépő tűzhatások hősugárzása, illetve robbanása esetén a fellépő túlnyomás jelenti.

PB gázkeverék

Címkézés a 1272/2008/EK rendelet szerint [CLP]

Veszélyt jelző piktogramok (CLP) :

GHS02

GHS04

Figyelmeztetés (CLP)

: Veszély

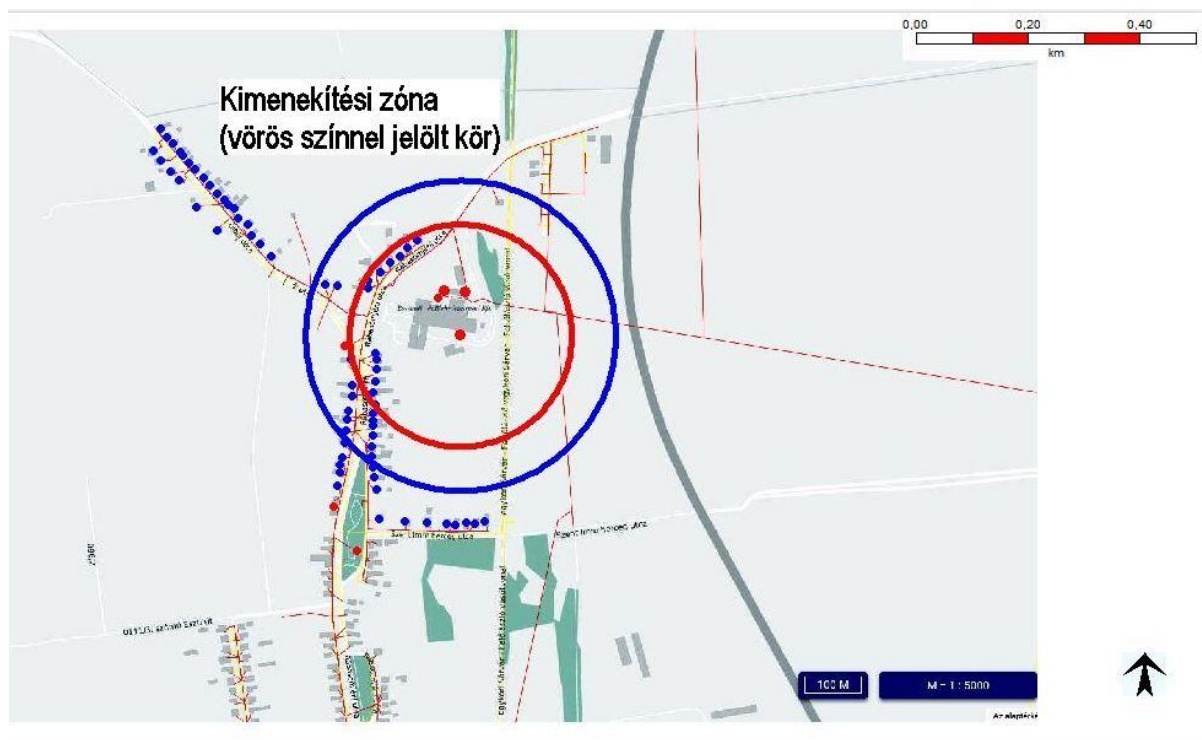
Figyelmeztető mondatok (CLP)

: H220 - Rendkívül tűzveszélyes gáz

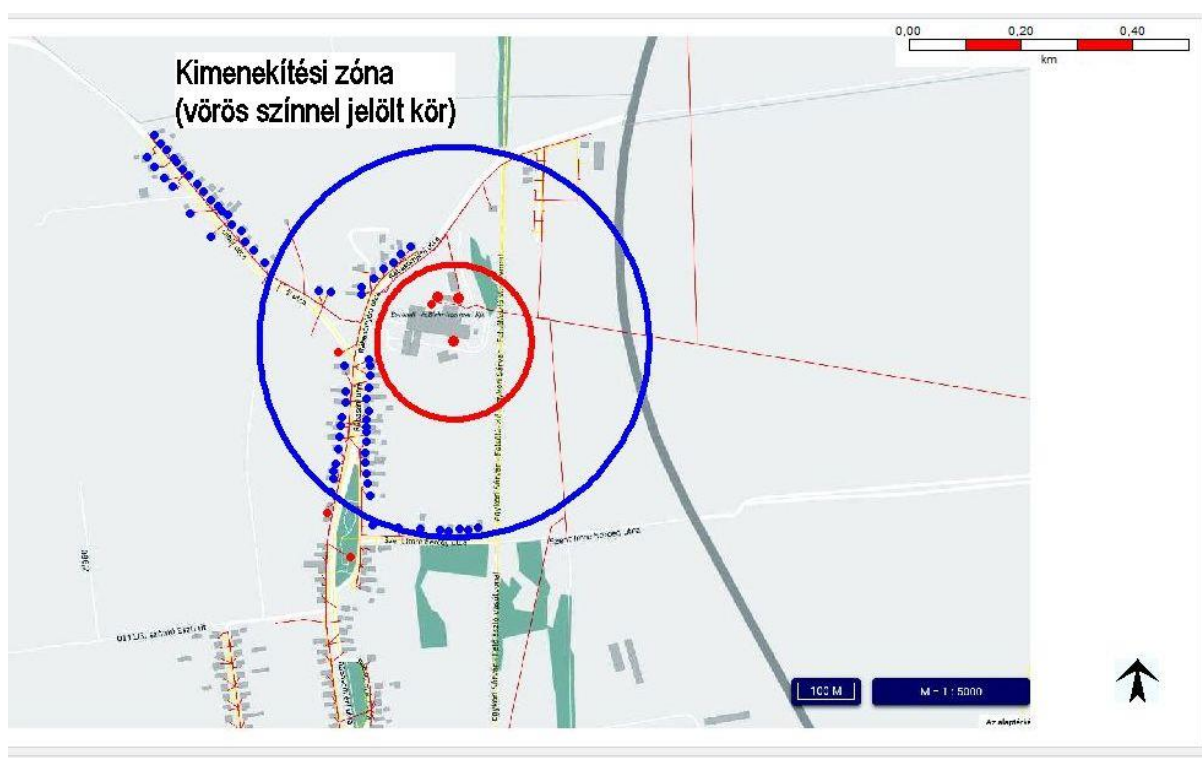
H280 - Nyomás alatt lévő gázt tartalmaz; hő hatására robbanhat

Rendkívül tűzveszélyes cseppfolyósított gáz. Nagy koncentrációban fojtó hatású. Elektrosztatikusan feltöltődhet, ami gyulladásveszéllyel jár. A balesetet szenvedett személyek mentésének megkísérlése előtt különítse el a területet minden lehetséges gyújtóforrástól, beleértve az elektromos áram kikapcsolását. A gőzök robbanásveszélyes elegyet alkothatnak a levegővel, hő, szikra, sztatikus elektromosság vagy láng hatására meggyulladhatnak.

Hősugárzás és tűzhatás tekintetében a kimenekítési zóna a PB tartálytól mért 200 méteres sugarú kör által fedett terület.

Túlnyomás tekintetében a kimenekítési zóna a PB tartálytól mért 124 méteres sugarú kör által fedett terület.

A küszöbérték alatti üzem veszélyhelyzeti tevékenysége, és az elhárításban érintett felelős személyek, szervezetek, azok felkészültsége és felszereltsége

A Taravis Kft. a súlyos káresemény elhárítási tervben foglaltak megvalósíthatóságát rendszeresen ellenőrzi. Ennek érdekében évente folytat le gyakorlatot. A veszélyes anyagokkal kapcsolatos mentési tevékenységet a mindenkori mentésvezető – munkaidőben a Termelésvezető, munkaidőn kívül a Biztonsági Vezető vagy a Termelési és Termeltetési Igazgató – irányítja. Az üzem a védekezésbe a Súlyos Káresemény Elhárítási Terve szerinti személyzetet vonja be. A feladatellátáshoz szükséges szaktechnikai eszközök, egyéni védőeszközök biztosítottak.

A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezés

A külső védelmi tervben leírtak rövid összefoglalása

Sárvár város rábasömjéni településrészén élő és tartózkodó lakosság életének és egészségének megóvása érdekében a Vas Vármegyei Kormányhivatal, mint a területileg illetékes *iparbiztonsági hatóság* döntése alapján Sárvár városra Külső Védelmi Terv készült. A terv tartalmazza a riasztásban és a tájékoztatásban, a kárelhárításban, a lakosságvédelem, az egészségügyi ellátás és a rendvédelem megszervezésében érintett szervek és szervezetek súlyos baleset elhárításával kapcsolatos feladatait, valamint a feladatuk ellátásához szükséges erők-eszközök, képességek, információk összességét.

A település veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védelmét biztosító felelős személyek, szervezetek, azok felszereltsége és felkészültsége

Amennyiben a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos ipari baleset, vagy esemény károsító hatása veszélyeztetheti a rábasömjéni településrészt, **Sárvár város polgármestere** vezetésével **Operatív Törzs** alakul, amely a lakosságvédelmi intézkedések végrehajtását koordinálja. A szervezet tagjainak elméleti és gyakorlati felkészítésére évente kerül sor.

A **Sárvári Katasztrófavédelmi Kirendeltség** székhelyén (9600 Sárvár, Batthyány u. 65.), a kirendeltség-vezető irányításával megalakított **Helyi Operatív Törzs** koordinálja a hivatásos katasztrófavédelmi egységek kárfelszámoló tevékenységét az üzem területén, illetve szükség esetén az elzárkóztatott lakosság kimenekítését a veszélyeztetett településrészről. A Sárvári Katasztrófavédelmi Kirendeltség és a Sárvári Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság beavatkozó állománya rendszeresen gyakorlatok keretében készül fel a szakfeladatok végrehajtására.

A baleset bekövetkezését követően a **Sárvári Rendőrkapitányság** rendőrkapitánya intézkedik a veszélyeztetett terület külső környezetének zárására. A ki- és belépést a helyszínrre rendelt rendőrségi erők által felállított ellenőrző-áteresztő pontokon keresztül biztosítják. A Külső Védelmi Terv rendőrségi feladatainak végrehajtásában érintett személyi állomány felkészítése évente egy alkalommal történik.

A sérültek elsődleges helyszíni egészségügyi ellátását az **Országos Mentőszolgálat Nyugat-dunántúli Régió Sárvári mentőállomás** helyszínrre irányított egységei biztosítják. A helyszínen nem biztosítható orvosi ellátásra szoruló sérülteket a legközelebbi rendelőintézetbe vagy az ügyeletes intézménybe szállítják. A mentőszervezet állománya kapcsolódó feladataira történő felkészítésére évente kerül sor.

A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek során kialakuló káros hatások elleni védekezés módjai, eszközei és a baleset során követendő magatartási szabályok

A lakosság riasztásának módszerei, eszközei:

A Taravis Kft. környezetében tartózkodók riasztására SMS üzenetküldéssel, illetve a kiérkező rendőri erők, polgárőrség, tűzoltóság, katasztrófavédelem által hangosbeszélővel, figyelemfelhívó jelzés melletti hangosbeszélőn adott közlemény alkalmazásával van mód.

	A baleset bekövetkezéséről hangosbemondó, élőszóban, SMS-ben kap tájékoztatást!		Menjen a veszélytől ellentétes oldalon lévő helyiségbe!
	Keressen védelmet otthonában vagy más megfelelő helyen!		Kapcsolja be a rádiót és a televíziót, hallgassa a közleményeket!
	Csukja be az ajtókat és az ablakokat!		Ne dohányozzon, kapcsolja ki a gáztűzhelyt és a nyílt lánggal üzemelő készülékeket!
	Kapcsolja ki a szellőző és klímarendszert!		A veszély elmúltát jelző közlést követően szellőztessen!

Elzárkóztatás

A lakosság védelmének elsődleges módszere a helyi védelem keretében bevezetésre kerülő elzárkózás a veszélyeztető hatás elleni védelemre alkalmas, illetve alkalmassá tett helyen. Az elzárkózás elrendelésekor az érintett lakosoknak a saját otthona nyújt védelmet. Az elzárkózásra olyan helyiség alkalmas, amely az építményben lehetőleg középen helyezkedik el, a lehető legkevesebb nyílászáróval rendelkezik és a szennyezett környezettől a leginkább elszigetelhető.

Végrehajtandó feladatok elzárkóztatás esetén:

- A szabadtéren tartózkodók azonnal vonuljanak zárt helyiségbe.
- A lakások nyílászáróinak gondos bezárása, a szellőző vagy klímaberendezések kikapcsolása.
- A lakásban ne dohányozzon, kapcsolja ki a gáztűzhelyt, és a nyílt lánggal üzemelő készülékeket.

Az országos és **helyi elektronikus médiák** adásainak figyelemmel kísérése (Közszolgálati rádió, TV, internet: www.sarvarvaros.hu, valamint a település facebook oldala).

Kimenekítés

Az a tevékenység, amikor a kitelepítésre nincs elegendő idő és a veszélyeztető esemény hatása alatt szükséges az érintett területről a lakosság gyors kivonása. Abban az esetben, ha a veszélyeztetés elhúzódó, előreláthatólag meghaladja a 4 óra időtartamot, gondoskodni kell az elzárkóztatott lakosság kimenekítéséről, amely tevékenységet legkésőbb az esemény bekövetkezésétől számított 4. órában meg kell kezdeni. A kimenekítés/kitelepítéshez légzésvédő eszközökre van szükség. A mentést a beavatkozó tűzoltó erők mentőálarc vagy menekülő kámsza alkalmazásával tudják végrehajtani.

A Taravis Kft. körzetében lakók számára **gyülekezőhelynek a rábasömjéni Szent Márk tér** került kijelölésre. A lakók befogadó helyre történő szállítása innen fog megtörténni.

Iparbiztonsági hatóság:

A Vas Vármegyei Kormányhivatal honlapján a *Szervezeti egységek* fül alatt:

Tűzvédelmi, Iparbiztonsági És Vízügyi Hatósági Főosztály

9700 Szombathely, Ady tér 1.

Tel.: +36-94-508-395

E-mail: tivh.foosztaly@vas.gov.hu

Honlap: www.kormanyhivatalok.hu

KRID: 576058903

Ügyfélfogadás: Hétfő, Péntek 08,00-12,00; Szerda 08,00-12,00 és 13,00-16,00

BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság

1149 Budapest, Mogoródi út 43.

Tel.: +36-1-469-4100

Honlap: www.katasztrofavedelem.hu

Vas Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság

9700 Szombathely, Ady tér 1.

Tel.: +36-94-513-430

Honlap: www.vas.katasztrofavedelem.hu

Sárvári Katasztrófavédelmi Kirendeltség

9600 Sárvár Batthyány u. 65.

Tel.: +36-95-521-170

E-mail: sarvar.kk@katved.gov.hu

Sárvár Város Önkormányzata

9600 Sárvár, Várkerület 2.

Tel.: +36-95-523-100

E-mail: onkormanyzat@sarvar.hu

Honlap: www.sarvarvaros.hu

KÖZPONTI SEGÉLYHÍVÓ: 112

MENTŐK: 104

TŰZOLTÓK: 105

RENDŐRSÉG: 107